

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Oglasi in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne sabvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

v Edinost je nič.

Vabilo na naročbo.

Ob koncu prvega četrtletja opozorujemo vse one naročnike, ki so z naročnino na dolgu, da jim bodemo — dasi neradi — list vstavili, ako ne store svoje dolžnosti. Vse druge naročnike pa prosimo, da o pravem času ponove naročbo, da ne bodemo imeli nepotrebnih sitnosti.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Administracija „Edinosti“.

Resna beseda našim možem!

„Navadite se slovenskega in vajene boste slovenskega. Kaj pomaga če se trudimo, da cvete šola naša, da se slovensko odgojejo ona deca, če pa Vi v svojem krogu, se svojimi otroci govorite drugači. Po menenju nekaterih je to stranska stvar, po mojem pa — glavna! Priznati moram, da so možje pri tem boljše, a to nam ni dovolj; žena ima tu glavno nalogo; žena veepi v mlada sreča svojih otrok sladke besede svojega jezika, od nje je odvisno, kako bo pozneje otrok izražal svoje misli, svoja čustva. Opozarjam Vas torej prijazno na to, da se poslužujete našega jezika, in le ko bodeta oba spola po naše kramljala, ko se bode po ulicah glasil naš jezik, tedaj bodo vedeli neverni Tomaži, da smo!“

Tako se je glasil zadnji odstavek poročila vrle tajnice Tržaške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Besede te bile so sicer govorjene v krogu naših slovenskih žen in deklet, toda nam se vidi, da bi jih moral prav pazno prečitati tudi vsak slovenski mož. Zlate besede so to, kajti obsežajo jedino izvršljivi program v ohranitev onega, kar je vsim nam najdragocenejši zaklad — narodnosti svoje.

PODLISTEK.

Na jadranskej obali.

Povest; spisal Slavoljub Dobrávec.

(Dalje.)

II.

Tržaška okolica! Koliko pomenjati vsakemu zavednemu Slovencu ti dve besedi, koliko slovenskemu okoličanu! Ona peščica romantične slovenske zemlje je to, kjer se njeni lastnik more s svojimi protivniki pričkat proti naravi samej za svojo eksistenco, za obstanek: je-li, ni-li res Slovenec? In koliko časa bode še nezno to stanje? Rešitev tega vprašanja ne more v naš okvir.

V mislih svojih prevzetnih in nespravljivih sedeželanov so slovenski okoličani neka masa naroda, kojoj je prištevati zdaj Lahom, zdaj Ilirrom, zdaj celo nekoliko Hrvatom, in včasih, ko hoče biti kakov laški zgodovinar ali statistikar zelo veliko-dušen in preko mere pravičen, ušteva je kakih par sto Slovencev. Ta narod je torej učenim (?) in z dedno kulturo naddahnjenim sosedom neka inferijorna mešanica, ki se da zmašiti, kamor se po-

Tudi naši možje naj premotrijo te besede; a ne zadostuje, da čitajo samo, kar je tiskano, ampak treba je, da čitajo tudi med vrstami.

Da tako store, prepričali se bodo, da na lahko izgovorjena, a navzlic temu ostragraja do našega ženstva, velja tudi nam možkim. In mi bi rekli, da v prvej vrstini nam možkim. Le premotrimo malo to stvar. Res je, da večina naših mestnih žen in gospodičin nerade in nekako bojzljivo govore slovenski. Ne bi pa hoteli trditi, da delajo tako iz sovražstva do svojega materinega jezika: ampak vzrok tej žalostnej prikazni iskati nam je v praznih predsodkih. Vera, da jezik naš nema iste vrednosti, kakor drugi moderni jeziki; da ta jezik je samo za hlapce in deklet; da bi bilo modnej dani v veliko sramoto, ako bi se na javnih prostorih posluževala tega jezika: ta vera je — Bogu bodi potoženo — še močno razširjena mej našim ženstvom.

To je resnica in te resnice ne meremo utajiti. Ako pa je tako, vsiljuje se nam samo po sebi vprašanje: kdo je temu kriv, da je tako? Tu pa že moramo kar naravnost svoje menenje povedati: mi možki in le mi smo krivi, da še žive taki nesrečni predsodki: mi možki sami smo krivi, da so ženske take, kakoršne se, in to v veliko škodo narodnosti naše.

Zakonska žena z vsemi svojimi vrlinami in slabostimi, z vsemi svojimi nazori o javnem življenju, je le produkt vplivanja, ki deluje na njo od strani nje moža. Kakoršna ženo hočeš imeti, tako pa imaš. Ženska je mehka stvar, narediš iz nje, kar le hočeš, samo pametno je treba postopati. Ali kako delajo naši možje? Vzglede imamo na kupe. Mladenič se oženi; ona je, seveda, lepa, jako lepa. In ti očesi! Kako milo, kako ljubko te pogledujeta, da te kar pogreje doli po hrbtu. Tudi dobrega sreča je in pridnosti jej isto tako ne moremo odrekati. Samo

ljubi „gospodu“ Lahu. On ima denar, on je gospodar, „ščavo“ pa — molči, sicer ne dobiš dela ni jela. Ako „gospod“ Lah (kajti v okolici je vsak, še tako malovreden „čarnjel“ „šior“, Slovenec pa „ščavo“; isto tudi v Trstu, če le ni odveč bogat) hoče imeti za postrežnico ali za svoj kratek čas tvojo hčer, okoličan, pusti mu je, da se ne zameriš; vesel bodi, da je dosegla tako čast; vesel bodi, ako prevzetni, nikdar siti tujec milostno obrne oko na tvojo ženo; ako ti on prigovarja, da je katoliška vera neumnost nekaterih presitih modrijanov in duhovnikov, da taki neumnosti nijeden z laško kulturo olizan človek več ne veruje, ker je to le za hlapce in deklet, pusti vero, pusti cerkev, pusti izpoved ter živi kot nema in neumna žival; to je moda; ako zahteva Lah v krivičnej pravdi od tebe dušo, prisezi, pusti mu dušo, pusti mu jo, saj trdi, da ni duše, da ni nebes, ni pekla, ni hudiča, ni Boga; čemu ti bode torej nekaj, o čemer veš, da ni nič? Ako ti prigovarja „šior paron“ pustiti materini jezik, zatajiti lastno narodnost, lastni rod, lastno družino, lastnega očeta, lastno mater; le slušaj ga, on ve več, kot vsi tvoji sorodniki, vsi

nekaj bi jej mogli in jej moramo očitati: prinesla je iz nje matere obliža iste nesrečne predsodke in nazore, o katerih smo geri govorili. Bog ne daj, da bi jej hoteli to v greh šteti; vsaj ona ni temu kriva; temu je kriva le vzgoja, katero so jej privoščili.

Toda v tem trenutku, ko se deklica solznimi očesi poslavlja od doma svojega, od kraja, na katerega jo veže tisoč in tisoč preprijetnih spominov, ko se poslovlja od vseh svojih dragih in ko se potem radostno-vzburjenim srcem obrne do moža, kateremu je ravnokar poklonila roko in srce in na katerega strani hoče romati po življenja poti — v tem trenutku pravimo, naj bi se pričelo delovanje moža; v temu trenutku bodi mož navdušen narodnjak in bodi branitelj in zagovornik milega nam materinega jezika; v tem trenutku velja priboriti jeziku našemu odlično mesto v srcu žene. Ta trenutek, ako zamujen, ne vrne se nikdar več; kar se v tem trenutku zamudi, ni moči nikdar več popraviti. Seveda je stvar malo sitna. Kdo bi lahkim srcem karal tako ljubko stvarico, ko prav žalostno povese dolgi trepalnici doli čez očesi in ko se morda izpod teh trepalnic prikrađe svitel biser, kateremu pravimo ženske solze. (Mimogrede bodi omenjeno, da je hudobnežev, kateri ne pripisujejo velike vrednosti takim solzam. Ali to so, kakor rečeno, le možki hudobneži). Kdo bi mogel od svoje preljube ženke — ženka ta je njegov ideal! — česa zahtevati, kar bi nasprotovalo njenim, po vsej vzgoji vcepljenim jej nazorom; kako zahtevati, da bo ljubila to, kar je do sedaj mrzila, in kar so mrzile in mrzijo vse njene vrstnice. In vendar je treba tako. Ker našim možem v teh prevažnih trenotkih nedostaje — dobro voljo bi že še imeli — potrebne energije, pa obveljajo v družini narodnosti naši nasprotni nazori, zatrta je v kalu narodna vzgoja bodočega mladega naraščaja.

tvoji predniki, vsaj tujcu rajši verjameš, kot lastnej materi. Kar on reče, to je sveto. Oh tujina je pač tako lepa. In ta tuji jezik! Kako lepo doni blagglasna italijanščina! — Ubogo pozabljeno sirotče! kako visoko misliš in kako nizko si že padlo! Tvoji, navidezni prijatelji se ti pa posmehujejo za samim hrbtom . . .

Blagovoljni čitatelj oprost, da sem zašel. Sveta jeza — in kdo ne ve, kaj je sveta jeza?

V dobro znanej gostilni „alla città di Roma“ sedi nocoj izbrana, odlična družba izbranih „tičev“. Pijo in jedo ter se vesele, da jim veselje kar iz motnih oči sili tja v bledolično lahko stvarico — natakario. Vsi so udje znanega „rdečega“ društva v mestu. Krepak mladenič sedi med njimi. Človeku se dozdeva, da je kakor kukavica med drugimi v tujem gnezdu. Vsi navzoči mladeniči se obračajo z raznimi vprašanji vanj ter ga nazivajo Albino Donghi. Silijo ga, da bi kaj govoril, ker so v sobi popolnoma sami. Albino Donghi je videti mladenič v najlepših letih, le na licu mu leži nekaj kakor mōra: posledica laške kulture — prehitro življenje. Lep človek je res,

In potem pa vidimo čudno prikazen: mož govori, vpije in se roti za naše narodne svetinje po taborih, društvih in shodih — žena pa doma pridno nemškutari ali lahonči. Ali razmerje teh dveh, v nasprotjem si zmisli delujočih sil je za nas jako žalostno: žena pokvari — ne stokrat — ampak tisučkrat več, nego je mož koristil. Druge vnema za narodne naše ideale, a dopusti, da se njega otroci, njega lastno meso in kri, dan na dan oddaljujejo od teh idejalov. Potem se pa čudimo, da se pri nas poraja tako veliko število lastni jezik mrzečih, domovini svojej nehvaležnih sinov! Potem se čudimo, da se jezik naš v socialnem življenju ne more pospeti kvišku, da lazimo — tako rekoč — vedno ob tleh. In temu so le naši možje krivi — žene še le v drugej vrsti. Primerne energije — morda tudi malo zamere in ženskih solz — o pravem času, pa bodete videli, da morejo postati naše ženske še boljše rodoljubke, nego smo mi rodoljubje; da se nikjer, nikoli in pred nobenim ne bodo sramovale svojega jezika, da bodo v svojej družini kakor vestalke netile sveti ogenj pravega rodoljubja, da nam bodo vzgojale sinov, kakoršnih potrebuje domovina naša. Ali na to pot mora mož ženo dovesti, on jej bodi mentor in kažipot. Ko žena enkrat stoji na tej, do narodne svobode vodečej poti, ne zapusti je nikdar več.

Mi poznamo več takih vzgledov in uprav v tem trenutku, ko to pišemo, prejeli smo od Slovenke, živeče doli v Furlaniji, pismo, ki nas je ganilo do srea. Iz tega pisma veje sveti ogenj ljubezni do domovine. Žal nam je, da je ne bodemo mogli doslovno priobčiti — dasi bi zaslužilo — ker nočemo vlivati olja v ogenj. Veseli pa nas, videče, da se počasi širijo pravi nazori o naših narodnih grobokopih.

Mož naredi torej, in o pravem času, iz svoje žene rodoljubko, ona bo pa naredila iz svojih sinov rodoljube!

rumeni kodravi lasje mu prav slikovito obdajejo drobno glavo, očesi imati neko posebno živost, česar ne opažamo pri tovariših njegovih. Sin je bogatega trgovca „na lepem razgledu“. Njegovemu očetu je tekla zibelka v znanej vasi pod kršnim Čavnom; a sin že tega več ne ve, neče vedeti, kako bi vedel? Oče je hotel, da se mu sin vzgoji v polnokrvnega Italijana, kar v Trstu jako radi gledajo, da se množi „pristno“ italijanstvo mesta. Čistokrvni laški element je neki jako slab, slab . . . in vedno ga je manj.

Albino vstane ter začne v odlomkih improvizovani govor. Mimogrede naj omenim, da govornik Albino ni bil.

„Slavna gospoda! Dragi sobratje! Upam, da smo vsi jedne misli, jednega srca, in da ni izdajice med nami. Kot s pristnimi sinovi jedne majke smem dakle govoriti svobodno. Dobro Vam je znano, kje je naša prava domovina, Hvalo Bogu in našim vrlim voditeljem, ki so nam priborili pravico, da se smemo nazivati celo domorodno stranko. Kako domorodje, dragi prijatelji, mi mislimo s tem, to vemo pre-dobro vsi in Trst nikakor ne bode zadnji v dan velikega prevrata, ko mila majka

Torej možje: ne samo v družtvih in pri raznih „Besedah“, ampak tudi v družini, na strani svojih žen, bodite navdušeni narodnjaki! Ako priborite jeziku našemu na tem mestu neomejeno veljavo, priborili ste jo za javno življenje!

Posnemajmo Lahe in Nemce.

Znano je na kako slabem stališču stoji slovensko šolstvo ob mejah. V Trstu nemamo mi Slovenci niti jedne ljudske šole v svojem jeziku. Deželna in državna vlada se skupno natezati, nas potujčevati. Zato si pa moramo sami pomagati do narodnega šolstva. Prekoristna družba s v. Cirila in Metoda, ki je že ustanovila pri sv. Jakobu slovensko osnovno dvorazredno šolo in vzdržuje dva otroška vrta, gotovo je vredna, da jej vsi prihitimo na pomoč z radovoljnimi doneski. Dosedaj so se pri vsakej priliki nabirali radovoljni darovi, ali ti ne znesejo toliko, da bi istej družbi bilo mogoče uspešnejše delovati ter ustanoviti še vrtov in šol v krajih, koji so najbolj izpostavljeni sovražnemu vplivu. Brez dvojbe sta Trst in njega okolica najbolj izpostavljena kraja. Tu pri nas deluje močan nasprotnik — družtvo „Pro patria“, koje s svojimi vrtovi neizmerno škodi slovenskemu življu ter mu trga iz naročja ude, ki bi svojej domovini lahko veliko koristili. Temu sovražnemu pritisku se moramo opreti, stane naj to, kar si bodi. Družbi sv. Cirila in Metoda moramo priti na pomoč z denarnimi doneski, da jej bodo možno svoj blagodejni upljiv uspešno širiti. Omogočiti moramo in je prijateljski zvabiti, da žrtvujejo v ta namen tudi rodoljubi na deželi in v krajih, kjer družba nema svojih podružnic. To bodemo pa najboljšje storili, ako v tem posnemamo delovanje Italijanov in Nemcev. Nedavno je namreč Nemški „Schulverein“ iznašel nek nov način pobiranja radodarnih doneskov, koji način je sprejela tudi laška „Pro patria“ ter ga v življenje uvedla. Osobito ženske se z njim mnogo pečajo, kar načrta tembolj koristi. Ponujamo ga tu slovenskemu občinstvu ter priporočamo osobito našim vrlim rodoljubkinjam, da ga obistinijo. Nabiranje vrši se tako-le:

A spiše dve pismi (v katerem so navedeni pogoji in način pobiranja) prijateljema B. in C. — A. ima št. 1. — B. in C. pa št. 2. Zadnja oba v pismu zajedno naprosi, da spišeta vsak po dve pismi s št. 3. ter jih doposljeta drugim svojim prijateljem ali znancem z enako prošnjo in pogoji. Tako se vrši do št. 19. Vsakdo, ki prejme in spiše pisma obveže se za-

(tu vzdigne kazalec leve, preko njega pa kazalec desne roke: i-taglia) pritisne na vroče svoje srce vse svoje jednokrvne otroke. Zato dvigam čašo, bratje mili, Bog živi onega, ki je tu notri! Rekši pokaže kupico. „Evviva, evviva, evviva!“ kriče že na pol pijani patrijotje ter natočivši si v omenjeno čašo, izpije vsak do dna, kjer je videti potrét — kralja Umberta.

Potem se začno pogovarjati, kje ima njihova ideja najlepše korenine in kje so zanje puščobna tla. Neko dolgočasno, na vse strani „špičasto“ človeče omenja, da se tržaška okolica „pravemu“ duhu vedno bolj odtuja in če pojde tako dalje, imeli bodo „ščavi“ popolno večino tudi v predmestjih, stranka pa nobenega somišljenika več v onih krajih. „To je pa,“ pravi navdušeni iredentovec, „našim idejam nevaren in habsburškej dinastiji zvest element, ki se drži Avstrije kot prirasel. Ta b nam utegnili biti še kedaj nevaren. Tudi to, da je črnimo na vse načine kot ne-lojalno ljudstvo, ima, kakor je videti, le malo haska.“

(Dalje prih.)

jedno vplačati v korist družbe sv. Cirila in Metoda določen znesek, recimo 10 kr. V rastočem obvodu (giro) vsak vdeležnik družega ne učini, nego da prepíše po dve pismi; v padajočem obvodu pa vsakdo vplača določeni znesek v korist šolstva. Na tak način se dajo skupiti visoke svote, kar kaže sledeč obris. Ako namreč vsakdo, ki je k temu naprošen, stori svojo dolžnost, dobimo to-le število pisem:

št.	1	odda	2	pismi
1	2	4	8	pisma
2	3	8	16	pisem
3	4	16	32	"
4	5	32	64	"
5	6	64	128	"
6	7	128	256	"
7	8	256	512	"
8	9	512	1024	"
9	10	1024	2048	"
10	11	2048	4096	"
11	12	4096	8192	"
12	13	8192	16.384	"
13	14	16.384	32.768	"
14	15	32.768	65.536	"
15	16	65.536	131.072	"
16	17	131.072	262.144	"
17	18	262.144	524.288	"
18	19	524.288		"

Pri št. 19 se daljno prepisovanje ustavi ter se začne vračajoča pot. Vsi oni, ki imajo št. 19, kojih je 524.608, vrnejo svojim dopisnikom, znancem ali prijateljem s št. 18 pismo, kateremu so priložili svotico 10 kr. Kadar so vsa ta pisma prišla zopet v roke začetniku nabiranja, namreč št. 1, znaša vsa svota gold. 104.917.40! Ako bi obvod dosegel samo št. 12, znašala bi nabrana svota 819 gold. Ako bi se dosegla št. 13, znašala bi svota 1738.20 gold. itd. Ni treba, da nabiranje doseže uprav št. 19. Nabirati bi se pa moralo po vseh slovenskih pokrajinah in tudi po družih krajih mej prijatelji slovenske mladine. Saj Nemci nabirajo na enak način tudi po nemškem „rajhu“ in Lahii mej odrešenimi brati onstran velike luže. Mi Slovenci, ki smo mej vsemi slovanskimi narodi najbolj zatirani, izvzemši nesrečne, pod madžarskem jarmom trpeče Slovake, mi bi se lahko obrnili tudi do naših bratov Slovanov po družih deželah, koji nam bi brez dvojbe prihiteli na pomoč. Donesek 10 kr. je tako nizek, da bi vsakemu bilo možno žrtvovati ga v korist mile domovine. Kakor mi menimo, dala bi se ta ideja tudi mej nami oživotvoriti, samo začetka in vstrajnosti treba. Ako bi vsa cirkulacija dosegla samo št. 13, dobili bi za prekoristno našo družbo sv. Cirila in Metoda več, nego vse leto vkupe znesejo vse njene podružnice.

Najboljšje bi menda bilo, da začetek cirkulaciji stori glavna družba v Ljubljani, oziroma njen predsednik ali blagajnik. Slovenski listi naj bi pa občinstvo opozarjali na to delovanje čer mu je priporočali, kakor tudi poročali do kakšne števike se je že vspelo. Ako bi družba sama ne mogla tega začeti, zbrali naj bi se vrlji rodoljubi v kakem mestu ter idejo oživotvorili izbravši si izmej sebe začetnika s št. 1. — Brez dvojbe bi se samo v Trstu rado v to pobrigalo na tisoče slovenskih rodoljubov in vrljih naših rodoljubkinj, ki bi se, o tem ne dvomimo, kaj rade oprijele peresa ter pisale svojim znankam in prijateljicam v mestu in na deželi. Kateri ljubimec bi n. pr. ljubici svojej ne izpolnil majhne želje; kateri slovenski mladenič bi se ustavljal želji svoje neznane dopisnice, ki mu ljubko priporoča, naj prepíše pismo in daruje 10 novičev; katero slovensko dekle bi isto ne učinilo dobivši povabilo in prošnjo vnetega mladeniča? Sploh bi se po našem menenju lepa misel dala izvesti in prinesla bi lepega denarja za slovenske šole.

Levin.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Presvetli cesar vzprejel je včeraj v avdijenci grofa Wedella, generalnega

adjutanta nemškega cesarja, kateri je Nj. Veličanstvu izročil lastnoročno pismo svojega vladarja.

„Wiener Zeitung“ objavila je zakon o premembi pristojbinskega zakona in zakona o državnej podpori za one kraje v Galiciji, kjer prebivalstvo bedo trpi.

Koroški deželni zbor je sklenil postaviti, katera določuje plačila učiteljem veroznanstva. Nj. Veličanstvo je že potrdilo to postavo. Učitelji veroznanstva na Koroških ljudskih šolah dobe ali remuneracije, ali pa stalne plače. Stalne plače določene so samo za one šole, v katerih višjih razredih se veroznanstvo poučuje naj manje po 18 ur na teden. Učitelji veroznanstva se stalno plačo obvezani so poučevati do 25 ur na teden. Službo božjo (ekshorte) računa se za dve uri. Stalne plače vredile so bodo po predpisih, veljavnih za posvetne učitelje. Remuneracije znašale bodo po 50 kr. za uro; ako pa posvetni učitelji poučujejo veroznanstvo, dobe po 30 kr. za uro. Ako stanuje učitelj veronauku nad 4 kilometre daleč od šole, dobi 6 kr. voznine za kilometer, in sicer tja in nazaj. Postava ta stopi v veljavo s prvim januarjem 1891.

Dne 16. t. m. prične se v državnem zboru debata o proračunu, Od strani Mladočehov govoril bode Ed. Gregor. Kritikoval bode postopanje vlade proti Mladočehom. „Wiener Allg. Zeitung“ trdi, da bodo Slovenci zahtevali, da se za Štajersko izvede sprava, jednaka česko-nemškej. Razun proračuna obravnavali bodo v tem zasedanju o novih železniških tarifah; o postavi, tičoč se gališke zemljišne odveze; o predlogi k postavi o žganih pijačah in o reformi neposrednih davkov.

V Kromerizu bil je shod, pri katerim so sklenili ustanoviti staročesko kmetsko družtvo, da preprečijo agitacije Mladočehov.

Nekateri gospodje so bili jako hudi na nas, ker smo trdili, da bo škofovska izjava mogočno uplivala na politično življenje naše in na razmerje strank. Menili so namreč, da je rečeno izjavo smatrati kot zgolj cerkveno akcijo in da se škofje ne podredujejo nobenej stranki. Drugače mislijo nemški konservativci. „Katoliško-politiški kazino“ za Gmunden in okolico izrekel je v nekem dopisu do kluba centra svoje veselje na škofovskej izjavi. Na to pismo je odgovoril predsednik kluba sledeče: Po nalogu kluba centra potrdim Vam hvaležno prejem Vašega pisma. Zagotovim Vas, da smatra ta klub za svojo svoto dolžnost, podpirati akcijo visokočastitega episkopata za versko šolo in da mu bode ta izjava navod za vse njegovo parlamentarno delovanje.

V Chikagu (Amerika) živeči Hrvatje častitali so škofu Strossmayerju za god. Ta jina je mej drugim odgovoril: Naši predniki so neštevilnokrat močili zemljo domovinsko se svojo krvijo. Naša dolžnost je, da ohranimo dedšino čisto, neomadeževano in sijajno. Le egoizem in razdirajoči duh more postati izdajica domovine, se vклонiti ptujem jarmu in se potem še ponašati se sramoto domovine svoje. Vsak poštenjak sovraži take izdajice in sam Vsemogoči bode potrdil to sodbo, ker ve, da oni, kateri so vrazili domovino svojo — v katerij se je rodil, kjer živi in dela — izda tudi večno domovino. Ni ga poleg podobe Križanega vzvišenejšega prizora, nego človek, ki vse trpi za domovine svobodo in slavo.

Volitve za srbski cerkvenonarodni zbor so se zvršile v opozicijskem zmislu. Prve vladne korifeje so propadle. Ne, ne bode nas pogoltnil madžarski želodec.

Vnanje države.

Velike vojaške vaje v okolici Peterburga, h katerim pričakujejo tudi

nemškega cesarja Viljema, pričele se bodo začetkom meseca avgusta. Pri teh vajah priredili bodo poskuse z brezdimmnim amonikom. Iz Peterburga javljajo o predstojećih premembah v diplomatiškem osebju. Tudi Dunajski ruski poslanik, grof Šuvalov, bode neki premeščen in pride na njega mesto carigradski zastopnik, gosp. Nelidov. Proti židom, živečim na Ruskem Poljskem, uvele so se stroge naredbe. Židi ne bodo smeli kupovati, ali v najem jemati posestev; ne bodo smeli stanovati po vaseh, kot rokodelci ne držati pomočnikov in vajencev in ne izvrševati advokature. Te naredbe kažejo, da v Rusiji vedo ceniti nevarnost, ki preti vsemu človeštvu od strani židovstva. Židovsko-liberalni listi vpijejo seveda o ruskej brutalnosti, o zatiranju zasebne svobode, o intoleranci itd. Vsak človekoljub, osobito pa vsak branitelj krščanskih načel, mora pa brezpogojno odobravati ukrepe ruske vlade v tem pogledu.

Predsednikom srbskega državnega sveta voljen je guverner kralja, Dokić (radikalec), podpredsednikom pa liberalec Vasiljević.

Italijanski listi trdovratno pišejo o predstojećih premembah v ministerstvu Crispi, katere so postale neizogibne vsled padca Bizmarkovega. Crispijevi organi pa ravno tako trdovratno zanikujejo vse te vesti. „Riforma“ piše, da ni res, da bi bil Crispi naročil kakej osebi, češ da bi ta vplivala na Maglianija in ga odvrnila od delovanja opoziciji na dobro. „Pol. Corr.“ pa pravi, da so vse te vesti pretirane, da v tem trenutku nema nikdo niti pojma o moči opozicije. Nadalje pravi ta list, da za sedaj ni nikake nevarnosti za Crispija, ter da bodo vsakako on vodil nove volitve.

V Madridu se bode vršila mednarodna konferencija v varstvo industrijalne lastnine.

Angleški časniki so jako vzburjeni, ker je Emin Paša vstopil v službo nemške kolonijalne politike. Na polju kolonijalne politike nastati morejo hudi konflikti mej tema dvema državama. Ker je Nemška najela Emin Pašo, tega dosedanjega poslužnika Angležov, misli je, da bode nadaljevala Bizmarkovo kolonijalno politiko in da misli celo agresivno postopati.

DOPISI.

iz Trsta, 6. aprila [Izv. dop.] (O nezavednosti volilcev II. in V. volilnega okraja v okolici.)

Iz II. okraja se nam poroča, da so nekateri Poldetovi privrženci jako poparjeni, kar vidijo uprav še le sedaj, kak poslanec jih zastopa v tržaškem mestnem svetu. V mestnem zboru razpravlja se sedaj o novej cerkvi v Kadinu, to je, volilnem okraju g. Poldeta. Vsi prebivalci II. okraja goje srčno željo, da bi se napravila cerkev v Kadinu, a po njih voljeni poslanec molči o tem v mestnem svetu, dočim se morajo za te svete pravice oglašati drugi naši narodni poslanci. Sedaj so menda ti ljudje že izprevideli, kaj je njih toliko slavljeni „Poldo“! Morda se odprejo oči tem nezavednim volilcem — o prihodnjih volitvah? — In ne bi bilo morda mogoče poskušati z nezaupnico?

„Edinost“ je vedno omenjala tudi nezavednosti volilcev V. okraja, ali v tem nam je stvar nekoliko popraviti. Če govorimo o volilcih V. okraja, ne smemo govoriti izključljivo le o nezavednih. Znano je, da je dobil kandidat „Edinosti“ lepo število glasov, — čeprav so delovali nekateri agitatorji na vse kriplice za svojega „don Pacor-ja“. — Skoraj vsi volilci iz Bazovice, Padrič in Gropade so volili po družtvu „Edinosti“ postavljenega kandidata. Za to pa so se nekateri odličnjaki iz imenovanih vasij pritoževali, ker se vedno govori o nezavednosti volilcev V.

okraja sploh. Toraj čast komur čast!*) Čast vsim zavednim volilcem Bazovice, Gropade in Padrič, kateri so glasovali za narodnega kandidata ob zadnjih volitvah v tržaški mestni svet. — Tudi nekateri volilci g. Pahorja so izprevideli, kakega moža so izvolili svojim poslancem!

Na dan pepelnice je prišlo (kakor nam je pravil nek rodoljub) jako malo ljudi k sv. opravilu, ker so se ljudje šalili, da g. kapelan Pahor potresuje pepel — pesnika *Revere*, — kateri pepel so pripeljali iz Rima! — Izvolitev g. Pahorja poslancem V. okraja pa nam je drugače tolmačiti. Tega gospoda je volilo mnogo narodnih volilcev (med temi nekateri častni, odločno narodni gospodje), kajti g. Pahor je prisegal, da bode deloval v prospah naroda. Rekel je celo, da se bode brez ugovora podvrgel sodbi volilcev, ako bi ne bili žnjim zadovoljni. — Dakle narodni volilci V. okraja, na noge! Prilika vam je dana, da pokažete temu „donu“, da ste istinito narodni. S tem si rešite ast pred ostalo narodno okolico! „X.“

Z Notranjskega, začetkom aprila. [Izv. dop.] — Meseca aprila pravi znak je njegova hudomušnost, s katero baje upliva na vreme; še boljši znak pa si je pridobil s tem, da je v svoj program uvrstil tudi človeštvo, katero v splošno zabavo samo iz sebe brije — norce! Z jedno besedo: svoje muhe ima mesec april, kakor kak star ribnišk konj, dočim mu družih naglavnih grehov ne moremo očitati....

Vse drugačni, nego meseca aprila „slabi kredit“, so nekateri ljudje. Na svetu je ljudij, ki žive v nekakej otroško-smešnej naivnosti, češ: Tako in le to se mora zgoditi, kar in kakor mi hočemo in zahtevamo! — In če jim ne izpolniš želje — vsaj vsake praznike enkrat, — postanejo ti samoglavni in poredni v tolikej meri, da bi ne preostajalo človeku družega, nego zgrabiti za brezovko, pomočeno v kis ali jesih, ter ž njo pogladiti jim nekolikokrat prevroča pleča.

Če si njih prijatelj, moraš biti tudi njih hlapec, drugače ti obrnejo hrbet! — Prijatelj, brez — „špasa“! Pojma o časnikarskih dolžnostih pa nimaš ti ljudjo nobenega, nego njih parola je: Piši tako, kakor nam ugaja, vse drugo nam malo mar! — Če si časnikar izkušen in vesten, ter se ne oziraš ni na levo ni na desno, temu le na odločilno javno menenje in — takt, se s tem ne bodeš prikupil nekaterim krogom; vprašanje je zdaj le: kam se hočeš nagniti!?

Dobro je, da ni pri nas mesta kakšnej židovske „*Revolverspressi*“, inace bilo bi z javnim menenjem pri kraju, a tudi s kreditom naših časnikov! Čudnega vsaj bi to ne bilo nič!

Kolikokrat sem že čul očitane, da je masa slovenske inteligence premalo odločno narodna in družih istinitih — opravičenih predbacivanj; a še ni dovolj: razmere med nami so še večinoma na starem tiru!

Če danes tega ali onega urada načelnik v Krajskeji ni v zahtevanej meri zmožen slovenskega jezika, ni v besedi ni v pisavi, in ti to v javnem glasilu slovenskem objaviš, — povem ti, da si s tem dregnil v sršeno gnezdo, in brez „pardona“ zapadeš nemilosti — moderno-naivne gospode slovenske (seveda „narodne“!). — Zdaj pa ostani in bodi še: vesten časnikar, ali pa možiček iz papirja, privezan na nitke, s katerimi naj uganja iz tebe burke, kdor ima le čas in voljo! — Sapienti pauca!

—n.—

Domače vesti.

„*Edinost*“ slovensko politično društvo za Primorsko ima svoj redni občni zbor v

*) Ako govorimo o nezavednosti volilcev V. okraja, mislimo le na one volilce, ki so nagnili zmago na stran znanega vetrnjaka. Sicer pa čujemo, da so se tudi v V. okraju že streznili, kar smo z veseljem na znanje vzele. (Op. Vred.)

nedeljo dne 13. t. m. ob 10. uri predpopoldnem v prostorih „delalskega podpornega društva“. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Posamični nasveti in želje. 5. Volitev novega odbora. Kdor želi postaviti interpelacije ali predloge, javiti mora to tri dni pred zborovanjem predsedništvu društva.

Odbor pol. društva „*Edinost*“.

Dvornemu svetniku vitezu Gnadu, bivšemu večletnemu deželnemu šolskemu nadzorniku v Primorskeji, poklonila je posebna deputacija primorskih učiteljev zahvalno adreso.

Umri je oče predsednika deželnega sodišča, gospoda A. Mozetiča. Pokojnik je bil v 95. letu svoje dobe.

Za možko podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu podarilo se je za eno komisijo 50 novč. in 6. t. m. nabralo se je v veselo mešanaj družbi pri sv. Ivanu 57 novč. — Gospod Franjo Počkaj nabral je v družbi pri gosp. kapelanu v Plavji pri Miljah za eno jajce 2 gl. 3 kr. — Gospod N. N. 50 kr., ker se ni mogel vdeležiti koncerta pevskega zbora delalskega podpornega društva.

Kraje velikonočne praznike smo imeli. Nebo se je razpenjalo nad nami v vsej svojej krasoti; solčni žarki so nas tako blagodejno obsevali, da je bilo pravo veselje, šetati se po planem. Videti je bilo, kakor da se je vsa narava združila v harmoničen, skupen akord v proslavo odrešenja človeštva — vstajenja Izveličarjevega. Vse te dni bile so cerkve natlačene samega pobožnega občinstva. Vsakemu človeku, katerega čuti so pristopni blagemu in dobremu, bilo je v veliko tolažbo videti, da v priprostem našem ljudstvu še krepko živi duh pravega verstva in prave pobožnosti. In čuditi se moramo, da je še tako, kajti navali židovskim nakanom slepo služočega brezverstva so uprav v Trstu toli siloviti, da je treba posebne stanovitosti, ako hočemo, da otmemo ljudstvo naše pred smrtonosno slano. Marsikako peresce nam je ta slana že osmodila, ali deblo je še zdravo in ako je zvesto čuvamo, še nam bode obrodilo zlahtnega sadu. Oni pa, kateri so poklicani, da branijo verski čut proti grozovitej, po nesramnem laži-liberalizmu razširjenej korupciji, naj se ojačijo, ter naj pritožbe svoje adresujejo na one kroge, kateri odločujejo o našej usodi. Ako to store, slavili bodemo kmalu tudi narodni svoj preporod.

„**Vstajenje**“ slavilo se je po vsej okolici posebno slovesno. Osobito se je odlikoval se svojo procesijo bližnji naš Rojjan. Nabralo se je na tisoče občinstva. Pri molitvah bila je seveda cerkev napolnena do zadnega kottička, okoli cerkve je mrgolela mnogoštevilna množica. Slovesni spreved bil je krasen. Krasen po množici ljudstva, krasen po lepem slovenskem petju, krasen po vzornem redu. Razsvitljava po vsem selu bila je prelepa, pogled tja gori po hribih in gričkih, ki obdajajo Rojan, pa je bil čaroben: na uro daleč biščele so nam nasproti hiše in hišice v svojej svitlobi, pričujoče nam, da tu še prebiva krepak, pobožen slovenski rod. Pred otroškimi vrtom družbe sv. Cirila in Metoda plapolala je ponosno naše slovenska trobojnica, na večer pa so na balkanu prižgali bengališki ogenj in v magiškem svitu oznanjevala je ta zastava, da ta zemlja, je naša zemlja. Ni je bilo hiše razprostrane vasi, da ne bi bila razsvitljena pač, pač: jedna ni bila — šola Rojanska. Ta hiša, hiša magistratova, bila je temna, grozno temna, kakor je temna duša nje gospodarjev na Tržaškem municipiju. Kolik kontrast: šoli sosedno stanovanje protestanta Franka plavalo je — v pravem pomenu besede — v nebrojnih lučih in lampijonih, odgajevališče mladine naše pa je bilo temno, grozno temno! Dovolite nam čudno prispodobno: tema ta je sijajno razsvitljevala naše Tržaške razmere in duh, ki veje po ozračju

Tržaških oblastnežev. Ali obrnilo se bode na bolje, mora se obrniti, zaupajmo le v Onega, ki je svet odrešil. Sicer pa: Slava Rojancem! — Tudi v Barkovljah so veselo in sijajno praznovali te svete praznike. Vse je bilo oduševljeno po divnem petju vrlih Barkovljanov: takega cerkvenega petja Barkovlje še neso čuli. V Barkovljah je krmilo v v pravih rokah, zato pa nam je od tam poročati večinoma vesele stvari.

„**Piccolo**“, je skladišče nesramnosti in nemoralnosti. Podlost mu je od nekaj glavni karakteristikon. Čem opolzkeja je stvar, tem rajši govori o njej. Neke živali naj rajše brskajo — po blatu. A nikdar se nam ni tako pristudil, kakor te dni, ko je norce bril z obiskovalci božjih grobov. To že ni več človeško. Stara „Soča“: kopje v roke! — tu bi bilo častnejšega posla!

Bogoskrunstvo. Očividec nam poroča, da so z neke hiše v Via Canale na baldahin plunili, ko je šla procesija mimo. Policija je nekda pogodila dotičnika ter ga dela pod ključ. Tudi nekatere „izobražence“ so zaprli, ker so norce brili iz svetih stvari.

V okolico so kar vrel te dni naši mestjani. A grajati moramo, da je bilo videti toliko vračajočih se vinjenih. Po ulicah so se opotekali prepevajoč, ali bolje: tuleč grde italijanske pesmi. In če je že tak možki ostuden, koliko zopernejša je po ulicah kvakajoča in opotekajoča se ženska. Nesmo nasprotniki razveseljevanju, osobito ljubimo tudi mi petje. Ali petje bodi res petje, ne pa izbruhovanje neartikulovanih glasov!

Glejte! glejte! Trdi se vedno, da ima poslanec V. okraja, veleč. g. Pahor, jako trdo kožo; nekdo nam je celo prav resnim obrazom svetoval, da ga pustimo pri miru, češ, „vsaj se ga tako nič ne prime“. No sedaj se pa nam poroča od prav zanesljive strani, da gospod Pahor ni tako na debelo prikrojen, kakor se sploh misli. Justifikacija, ki se vrši v „*Edinosti*“, ga peče, zelo peče; hud je neki strašanski na nas. Sram ga je tudi malo in tudi njegovo kuharico je sram. Vsako došlo „*Edinost*“ skriva on pred njo, ona pa pred njim. Slednjič se pa vender-le ujunačita, misleč si: prej ali slej morava itak čitati, bolje je torej, da se prej zgodi. Da, gospod Pahor: Službovanje Garibaldincem in nasprotnikom katoliških cerkva ima brezdvobno svoje posebne prijetnosti — o tem bodete Vi najbolje znali — ali tudi svoje neprijetnosti. In perspektiva v bodočnost je za Vas kaj neprijazna, kajti „neprijetnosti“ se bode prej množile, nego manjšale. Ne veste-li, da prevarjeni volilci so jako čudna, kapriciozna bitja?!

Izkaz preplačil pri koncertu pevskega odseka „delalskega podpornega društva“: Žitko Eranjo 60 kr., Bartel Sr. 60 kr., Michel 20 kr., Dr. Trinajstič 60 kr., Brajša 60 kr., Dr. Gršković 60 kr., Šorli 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., Truden 1 gl. 20 kr., N. N. 40 kr., Viličić 40 kr., Abram 80 kr., N. N. 1 gl. 60 kr., Trobec 20 kr., N. N. 60 kr., Krapeš 60 kr., Prof. Mandić 60 kr., Dr. Tuma 60 kr., N. N. 20 kr., Hribar 60 kr., N. N. 20 kr., Dr. Laginja 10 kr., N. N. 1 gl., Truden A. 60 kr., Živic 60 kr., Perhave 1 gl., Macher 60 kr., Lukež 60 kr., Bone, krojač 1 gl., Viličić 1 gl., Oskar Polley 1 gl. Vsem dobrotnikom se zahvaljuje:

Pevski odsek.

Dopis iz Trsta priobčil je „*Slovenski Svet*“ v svojej zadnjaj številki. V tem dopisu čitamo: Ali v minulih dveh desetletjih se je pokazalo dovolj, kaki duhovi vladajo v tem „prezvestem mestu“, in kam nas utegne še dovesti politika vladajočih organov. Z razširjenjem mesta širi se tudi irredentizem, ki je nevaren našej državi, kakor še posebej slovenske narodnosti. Če se mesto Trst vedno bolj razširja in povečuje — povečuje se

žnjim v prvej vrsti tudi „premočna italijanska kolonija“. Sedaj je v Trstu okoli 20.000 Italijanov. Lahko si misli vsak razumnik kako upliva ta „premočna naselbina“ na tamošnje razmere. V Trst pritepeni Italijan se čuti kmalu domačega; čuti se tu kot na rodnej svojej zemlji in kaže se tudi popolnoma jednakega. Domače ljudstvo — stari prvotni prebivalci, državi preudani okoličanski Slovenci so tem ljudem — robovi, sužnji in tudi nazivljajo jih tako. Če je veljal včasih Trstu naslov: „prezvesto mesto“, bila je to zasluga okoličanov. In zatiranje ter poitalijančevanje slovenske okolice je krivo, da je dvomiti, ali je Trst danes vreden častnega naslova: „*Cittá fedelissima*“ — „prezvesto mesto“.

Pevsko društvo „Vesela“ v Skednji priredi v nedeljo dne 13. aprila t. l. v velikej dvorani gospoda Matije Sancin-Vrba veselico s sledečim sporedom: 1. Godba: „Naprej!“. 2. Volarič: „Kviško bratje“, zbor. 3. Krilan: „Stara mati“, balada, deklamuje I. Gregorič. 4. I. pl. Zajc: „Zrinsko-Frankopanka“, zbor. 5. Igra: „Eno uro doktor“. 6. Mayer: „Tičica gozdna“, četverospjev. 7. Ples in prosta zabava. — Ustopnina k veselici 30 nvč., k plesu 30 nvč. Začetek veselice ob 7. uri zvečer in traja do 3. ure popolnoči. K obilnej vdeležbi uljudno vabi ODBOR.

Pri delalskem shodu, kateri je bil v nedeljo v vrtu restavracije „*Mondo nuovo*“ bilo je prisotnih kaci 2000 osob. Nekdo je govoril o „normalnem delalnem dnevu“ ter predložil dotično resolucijo, katera je bila jednoglasno vzprejeta. Slednjič so pritrtili nameri delalcev, da se praznuje prvi majnik.

Za nadomestno rezervo. Ministerstvo za deželno brambo je odločilo, da oni nauomestni rezervniki, kateri so sicer iz družinskih ozirov oproščeni vaj, ki pa morajo priti h kontrolnim shodom, dobe potne liste za inozemstvo le za dobo do bližnjega kontrolnega shoda. Dovoljenje za potovanje v inozemstvo sme se torej podeliti samo za jedno leto.

V Opatiji bilo je čez praznike toliko ptujcev-gostov, kakor še nikdar. Mi se radujemo na procvitu tega zdravilišča v našem Primorju.

„**Popravek**“. V zadnjaj številki objavili smo po družih listih posneto vest: Smrtni poboj zaradi jednega grozda. Sedaj smo pa izvedeli, da je nek zlobnež mistifikoval dotične liste. Resnici na ljubo prekličemo radi rečeno vest.

Nevarna igrača. 14letni Otilij Cotić prinesel je iz svojega stanovanja slepo patrono na ulico. Toda navzlic prizadevanju ni se hotela razpočiti. 11letni Pij Girotti pobral je patrono, a v njega nesrečo se mu je v rokah razpočila. Deček je hudo poškodovan: zgubil bode najbrže jedno oko in tudi dva prsta na levej roki mu bodo morali odrezati.

Strašna nesreča prigodila se je predvečerašnjem v ulici Via della Tesa h. št. 33. Šestleten deček in osemletna deklica bavila sta se na jednom oknu družega nadstropja. Kar naenkrat odpre se zvu-nanje okno in oba otroka telebneta v globino. Prenesli so ja v lekarno Manzoni, kjer so jim podelili prvo zdravniško pomoč, potem pa v bolnico. Deklica je po malo minutah v bolnici preminula; deček je sicer še pri življenju, toda je v notranjem hudo poškodovan.

Poskus samomora. 33letna brezposelna kuharica Marija Belac, iz Št. Vida pri Ljubljani doma, hotela je raz krov parnika „*Tibisco*“ skočiti v morje. Ladijno moštvo jej je pa to lepo namero preprečilo in jo izročilo redarjem. Zaprli so jo, da ne bi mogla ponoviti tega poskusa.

Tatovi so vlomili v prodajalnico drobnine Adami & Frennez v ulici Via nuova, ter pokradli več zavtkov, v katerih so bili glavniki iz slonove kosti, žepni noži itd. Škoda nekda znaša 500 gl.

Vsem znancem, prijateljem in sorodnikom z žalostnim srcem naznanjamo bitko zgubo naše preljubljene matere, oziroma tašče in stare matere

Elizabete Anžlovar, roj. Jerič,

katero je Bog v svoji neskončni previdnosti, danes zvečer, po dolgi in hudi bolezni, prevideno s svetotajstvi za umirajoče, v 64. letu njene dobe, poklical k sebi v boljše življenje.

V Boljunci, dne 5. aprila 1890.

Marija Anžlovar roj. Inglič
sneha
Mici Anžlovar
unuka

Ivana Anžlovar
hči
Miroslav Anžlovar, učitelj
sin

Razglas.

Visoko c. kr. namestništvo v Trstu je z odlokom dne 19. februarja 1890 št. 2157 III. davk. občini Dolina naproseno dovoljenje dveh novih letnih semnov dne 16. maja in 11. novembra za živino ter za vse v prostem semenjskem prometu za prodajo dovoljeno blago v vasi Dolini podeljilo.

Županija Dolina pri Trstu,
dne 30. marca 1890.

1-3

Slave.

Posilja blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

priloga se v ljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posed in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrni. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 24-15

Posilja blago dobro spravljeno in poštine prosto!

J. PSEPHOFER'S

Apotheke zum „goldenen Reichsapfel“

WIEN - Singerstrasse N. 15 - WIEN.

Kričistilne, nekdanje imenovane univerzalne kroglice, zaslužijo po vsej pravici to poslednje ime, kajti obilo je bolezni, pri katerih so pokazale te kroglice svoj izvrstni učinek. Desetletja sem razširile so se te kroglice na vse strani, zapisujejo jih zdravniki in gotovo je malo družin, v katerih ne bi bilo male zaloge tega domačega pripomočka.

Jedna skatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih skatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr.; 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake skatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, kateroga je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodeca 40 kr., prosto poštine 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčnemu kašlju itd. 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, skatljica 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštine prosto 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) proti pokvarjenemu želodcu, slabemu prebavljenju, steklenica 22 kr.

Angleški čudežni balzam, steklenica 50 kr., mala steklenica 12 kr.

Fijakerski prašek, proti kašlju itd. 1 skatljica 35 kr., poštine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešujo rast las, skatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela, domače sredstvo proti ranam, ulesom itd., posodeca 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, izvrstno domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge farmaceutične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene. 9-12

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovemu ali povzetju.

Pri doposiljavi denarja po poštni nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju. 6-12

Vaše blagorodje!

Usojam si Vam priporočati svoj agrski desertni sir (izvrstni ovčji sir s karpatskih pašnikov) v ploščah in najfinijem zavitku in v originalnih poštinih zabojih od 5 kil, v katerem je 72 komadov za 4 gld. 80 kr. a. vr., po poštnem povzetju franco po celj. Avstriji.

Prosim, da se ne zamenja moj Liptauski ovčji sir s karpatskih pašnikov se sličnim dunajskim, teonakovskim in manjškim pivskim sirom, kateri je iz kravjega mleka.

Z največjim spoštovanjem

Gustav Petrovičsky,

10-3 Miskolecz, Ogrska, kazinezky utza 18.

Najboljša 3-40

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah tovarna finega sukna

Sigel-Imhof v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadosti je 1 odrezek v dolžnosti 3-10 metra, to je 4 Dunajski vatli 1 odrezek iz pristne ovčje volne velja:

1 gld. 1.80 iz navadne

1 gld. 7.75 iz fine

1 gld. 10.50 iz jako fine

1 gld. 12.10 iz najljepše

Nadalje so v največji izbiri: s svilno pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonske obleke, propisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukana za moške in dečke, ki se sme prati, pristna pique-gilet-blaga itd. — Za dobro blago natančno odgovarjajo in točno doposiljatev se jamči. Uzorci zastoj i franko.

Vaše blagorodje!

Priporočam Vam svoje sladostne Debrecinske salame in klobase kl. gl. 1.20
Paprika-slanino, zrnato —.64
Rožno papriko 1.—
Liptauski sir —.60
Borovičko lit. 1.—
Konjak (madžarski) lit. 1.80
Sok od jagod (Preiselbeeren-Compot) kil. gl. —.60

V zabojih od 5 kil s poštnim povzetjem.

Z največjim spoštovanjem

Gustav Petrovičsky,

3-10 Miskolecz Ogrska kazinezky utza 18. Kedor pošlje denar naprej, dobi pošiljatev franko!

Snovij za obleke.

Peruvien in Dosking za višje duhovenstvo predpisane snovij za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilna društva, telovadec, livreje,

Sukna za biljarde in igralne mize, loden tudi nepromočljiv za lovske sukne; pralne snovij, v plaidi za potovanje od gl. 4 12 itd. Vse to se dobi ceneje nego kje drugod in najboljše, trpežne kvalitete.

Joh. Stikarofski v Brnu (Brünn)

Največja zaloga Avstro-Ogrske. Uzorci franko. Za gospode krojače knjige z najraznovrstnejšimi in najlepšimi vzorci. Pošiljatev s povzetjem čez 10 gld franco. Pri mojej stalnej zalogi v vrednosti 200.000 gl. in pri mojej svetovnej kupčiji se razume ob sebi da mi ostane mnogo odrezkov: ker pa ne morem razpošiljati uzorcev, vzamem take naročene odrezke rad nazaj, ali jih zamenjam z drugimi, ali pa vrnem donar. Barva dolgot in ceno treba je napovedati kadar se naroča take ostanke.

Korespondencija v nemškem, madžarskem, češkem, polskem, italijanskem in francozskem jeziku. 15-20 5

Suknene stvari

razšilje za gotovo ili pouzetjem za jako jeftine cene i samo dobre vrsti

3.10 m za 1 odielo samo	for. 3.30
3.10 " " " " " "	" 4.60
3.10 " " " " " "	" 6.80
3.10 " " " " " "	" 12.—
3.10 " " " " " "	" 15.—
2.10 " " " " " "	" 6.—
2.10 " " " " " "	" 9.—
1.60 " darovae	for. 2.20-3.20
6.30 " kamgarn za prati	for. 2.80

Tvornica i skladišće sukna

E. Flusser u Brnu

Dominikanski trg 8.

Uzorci badava i franko.

3-20-9

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883

Glavnica društva gld. 3.300.000—

Rezervni fond od dobičkov " 536.622-02

Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje 150.000—

Rezervni fond za podjetje na premikanja vrednostnih efektov 161.500—

Preminna rezerva vseh oddelkov " 7.342.789-86

Rezerva za škode " 267.601—

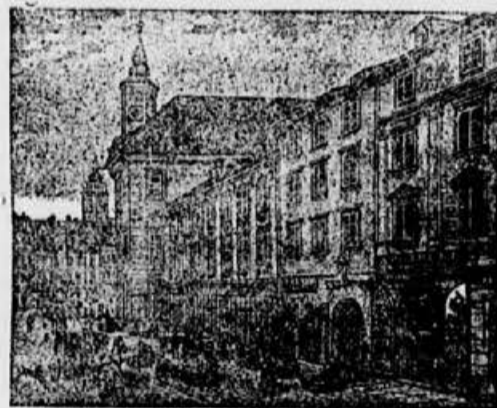
21-7 V portfelju:

Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih " 16.954.118-57

Skupni znesek vseh škod plačanih od l. 1838 do 1883 gld. 114.919.847-05

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hi i)

Julius pl. Trnkóczy, VIII., Josefstädterstrasse 30. V Gradcu (na Štajerskem) Vendlin pl. Trnkóczy, v Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy, P. n. občinstvo se prosti, ako mu je na tem ležeče, da spoda navedena zdravila s prvo pošto dobi, da nasti v tako le napravi: Lekarne Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kapljice

za želodec, katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrstni uspeh pri vseh bolnih v želodcu in so nerokosljivo sredstvo zoper mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, blivanje glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasjanje, gliste, bolezní na vraniol, na jetrih in zoper zlatožilo. Steklenica velja 20 kr., 1 tucet 2 gld., 5 tucetov samo 8 gld.

Svarilo! Opozorjamo, da se iste istinite MARIJACEJSKE kapljice dobivajo samo v lekarni TRNKOCZY-ja, zraven rotovža na velikem trgu v Ljubljani.

Planinski zeliščni sirup kranjski.

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolezni: 1 steklenica 50 kr., 1 tucet 5 gld. Samo ta sirup za 50 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice,

ne smeje bi se v n jednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedčile pri zabasjanji človeškega telesa, glavó žlu, otrpnelih udih, skazenem želodcu, otrnih in obistnih boleznih, v skatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 skatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

ZDRAVILA ZA ŽIVINO.

Štupa za živino.

Krava dala mnogo dobrega mleka.

Zametek z rabnim navodem vred velja 1-50 kr., 5 zametkov samo 2 gld.

Svarilo! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zajamčeni, če imajo ime Trnkóczy in našo varstveno znamko. Zoper ponrejanje istih se sodnijski postopava vsa ta našeta zdravila se sumo prava dobijo

v lekarni TRNKOCZY-ja v Ljubljani

zraven rotovža in vsak dan s pošto razpošiljajo

6-6

Cvet za konje.

Najboljšo mazilo za konje pomaga pri pretęgu žil, otekani kolena, kopitnih boleznih, otrpnanji v boku, kriz itd. otekanji nog mehurjih na no gab, izvijañji tš čanjí sosa, opravve sušici itd. s kratka ri vseh vnanjih boleznih in libah. Steklenica z rabnim navodom vred stane 1 gld., 5 steki z rabnim navodom vred samo 4 gld.

(Schutzm rke)

ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej vrnite.